

Spis treści

Słowo wstępne	9
---------------	---

CZĘŚĆ I

WPROWADZENIE: W KIERUNKU TWÓRCZOŚCI

Uwagi wstępne	13
---------------	----

Rozdział 1 Rozczarowania

1.1. Kryzys	13
-------------	----

Tekst uzupełniający 1 Antypedagogika	14
--------------------------------------	----

1.2. O brakach dotychczasowej pedagogiki	16
--	----

Tekst uzupełniający 2 O nową psychologię	17
--	----

Rozdział 2 Potrzeba twórczości i ograniczenia

2.1. Nowa epoka	21
-----------------	----

2.2. Potrzeba wiedzy o twórczości	22
-----------------------------------	----

2.3. Ewolucja poglądów	23
------------------------	----

2.4. Dysonans	25
---------------	----

2.5. Bariery psychiczne i psychospołeczne	25
---	----

2.5.1. Informacje wstępne. Pojęcie barier	25
---	----

2.5.2. Rodzaje barier psychicznych	27
------------------------------------	----

2.6. Skąd brać ludzi twórczych?	30
---------------------------------	----

Tekst uzupełniający 3 O pierwotnej i wtórnej naturze człowieka	31
--	----

Rozdział 3 Krytyka szkoły

Uwagi wstępne	34
---------------	----

3.1. Bariery psychospołeczne w strukturach oświatowych	35
--	----

3.2. Bariery geny charakter kształcenia szkolnego	38
---	----

3.3. Paradoksy	42
----------------	----

Tekst uzupełniający 4 Wyuczona bezradność	46
---	----

Tekst uzupełniający 5 Pranie mózgów	48
-------------------------------------	----

Rozdział 4	W kierunku psychodydaktyki kreatywności	
Uwagi wstępne		53
4.1.	Dydaktyka odtwórczości	53
4.2.	Psychodydaktyka kreatywności	54
4.3.	O istocie twórczości	55
4.4.	O postawach twórczych	56

CZĘŚĆ II

ZARYS PSYCHODYDAKTYKI KREATYWNOCI

Uwagi wstępne		61
Rozdział 1	O celach kształcenia	
1.1.	Informacje ogólne	61
1.2.	Przykłady nie wykorzystanych możliwości	66
1.3.	Cele nadrzędne	71
Tekst uzupełniający 6	Osoby samorealizujące się	72
1.4.	Cele etapowe	74
Rozdział 2	Problemy doboru treści kształcenia	
2.1.	Uwagi wstępne	76
2.2.	Problem roli wiedzy	77
2.3.	Jaka wiedza?	79
Tekst uzupełniający 7	Potrzeba i obawa poznania	85
Rozdział 3	O nowe spojrzenie na proces kształcenia	
3.1.	Uwagi krytyczne	86
Tekst uzupełniający 8	O wyobraźni	88
Tekst uzupełniający 9	Myślenie konwergencyjne i dywergencyjne	91
Tekst uzupełniający 10	O myśleniu intuicyjnym	93
Tekst uzupełniający 11	Metafora w myśleniu O znaczeniu denotacyjnym i konotacyjnym słów	102
Rozdział 4	O potrzebie nowych zasad dydaktycznych	
4.1.	O zasadach dydaktyki klasycznej	104
4.2.	O dotychczasowych propozycjach	107
Tekst uzupełniający 12	Przykład zasad H. Altszullera	112
4.3.	Propozycja nowych zasad	114
4.3.1.	Informacje wstępne	114

4.3.2. Primum non nocere	115
4.3.3. Zasada prognostyczności	115
4.3.4. Zasada podmiotowości	117
4.3.5. Zasada twórczej aktywności obu podmiotów	117
Tekst uzupełniający 13 O możliwościach twórczych dzieci i młodzieży	119
4.3.6. Zasada „dopuszczania do głosu niekonwencjonal- nych form świadomości”	121
Tekst uzupełniający 14 O zmienionych stanach świado- mości	122
Tekst uzupełniający 15 Wykorzystać inkubację.	124
4.4. O sprzyjający klimat	125
Tekst uzupełniający 16 O klimacie psychospołecznym	126
Uwagi końcowe	129
Rozdział 5 Problem metod kształcenia	
5.1. O metodach tradycyjnych	130
5.2. O dotychczasowych próbach modernizacji metod na- uczania i uczenia się.	130
5.3. O metody kształcenia kreatywnego	133
Rozdział 6 O środkach dydaktycznych	
6.1. Uwagi ogólne	135
6.2. O podręcznik nowego typu	136
6.3. Nieokreśloność zaletą	137
Rozdział 7 Nauczyciel w nowym systemie	
7.1. Uwagi ogólne	139
7.2. Postulaty	142
Tekst uzupełniający 17 O twórczości pedagogicznej nauczycieli	144

CZĘŚĆ III

ASPEKTY REALIZACYJNE

Wprowadzenie	149
Rozdział 1 O uczniach kreatywnych	
1.1. Wstęp	150
1.2. O tzw. dzieciach cudownych	150

1.3. Dzieci uzdolnione	154
1.4. Uczniowie kreatywni	154
Tekst uzupełniający 18 O niektórych cechach dzieci zdolnych	156
Rozdział 2 Diagnostowanie zdolności i postaw twórczych uczniów	
2.1. Wprowadzenie	159
2.2. O wartości obserwacji	163
Tekst uzupełniający 19 Jaka szkoła?	167
2.3. O badaniach testowych	168
2.3.1. Prezentacja wybranych zadań testowych	168
2.3.1.1. Zadania do badania wyobraźni i myślenia dywergencyjnego	169
2.3.1.2. O sposobach oceniania	180
2.4. O innych metodach i technikach diagnostowania zdolności i postaw twórczych	181
2.5. Uwagi końcowe	181
Rozdział 3 Problemy kształtowania umiejętności i postaw twórczych	
3.1. Wprowadzenie	183
3.1.1. Uwagi wstępne	183
3.1.2. Ogólne pojęcie i rodzaje treningów twórczości	184
3.2. Trening instrumentalny	184
3.2.1. Informacje ogólne	184
3.3. Opanowywanie sposobów rozwiązywania proble- mów twórczych	191
3.3.1. Zasady, metody i techniki czynności kreatyw- nych	191
3.3.2. Brainstorming	194
3.3.3. Synektyka	198
3.3.4. Analiza morfologiczna	200
3.4. Treningi osobowości	202
3.5. W kierunku abarytyki	203
3.5.1. Informacje wprowadzające	203
3.5.2. O treningu z pozycji abarytyki	205
3.5.2.1. Zasady ogólne	205

3.5.2.2. Doświadczenia ujawniające bariery	210
3.5.2. 3. Ćwiczenia w rozwiązywaniu problemów fantastycznych	214
3.6. Propozycja metody nauczania czytania i pisanie	223
3.6.1. Krytycznie o dotychczasowych metodach nauczania czytania i pisanie	223
3.6.2. Prezentacja podstawowych zasad nowego modelu nauczania czytania i pisanie	225
3.6.3. Problemy realizacyjne	227
Tekst uzupełniający 20 Mity na temat szkodliwości wczesnego uczenia dzieci czytania	230
3.7. Problemy form organizacyjnych oraz efektów kształcenia	232
Bibliografia	234